

2009-05-29

LS 0905-0461

Landstingsstyrelsen

Överlåtelse av vårdcentral

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att inga avknoppningar inom Stockholms läns landsting får ske på grund av rådande rättsläge

att eventuella försäljningar skall kräva beslut i Produktionsutskottet av varje vårdcentral för sig

att eventuella försäljningar endast får ske om ett marknadsmässigt pris garanteras genom dels ett öppet anbudsförfarande och dels anbud som minst motsvarar ett förväntat pris utifrån en genomförd oberoende värdering

att de i bilaga 1 angivna vårdcentralerna erbjuder möjlighet att bedriva verksamhet som intraprenader.

Beskedet om att stoppa avknoppningar av vårdcentraler till stora underpriser är välkommet. Beslutet bör emellertid inte begränsas till endast områden med auktorisation. Rådande rättsläge kräver att avknoppningar stoppas inom alla områden.

Den borgerliga majoritetens föreslagna hanteringsordning för försäljning av vårdcentraler är inte bra. Kvalitativt väl fungerande landstingsdrivna verksamheter bör naturligtvis inte privatiseras alls. Ingen verksamhet bör dock privatiseras på det slarviga sätt som nu föreslås.

Försäljningar av landstingsverksamhet och egendom kommer med den borgerliga modellen att ske utan någon bedömning av om överlåtelsen är till samlad nytta för landstinget eller ens om priset är rimligt och tillräckligt för skattebetalarnas egendom. Detta är ett uttryck för att den borgerliga privatiseringsivern bara har snävt ideologiska drivkrafter.

I en situation där en försäljningsprocess bedöms rimlig att starta, bör det betonas att det är en nödvändig, men inte tillräcklig, åtgärd att försäljningar föregås av en anbudsprocess öppen för alla anbudsgivare. Förutom detta kriterium krävs nämligen också att en korrekt och oberoende värdering upprättas samt att inkomna anbud kan anses motsvara det uppskattade värdet. Om så inte är fallet bör landstinget inte

2009-05-29

LS 0905-0461

genomföra försäljningen. Därför kan inte beslut om detta ses som rena verkställighetsbeslut som undandras politiskt beslutsfattande.

Det enda rimliga vore att det ansvariga utskottet, Produktionsutskottet, fick utvärdera inkomna anbud och ta ställning till vilka priser som är rimligt att eventuellt sälja verksamheten för. Till och med för den borgerliga majoriteten borde det finnas någon slags anständighetsgräns för hur många viktiga beslut som kan mörkas och undandras Produktionsutskottet för ställningstagande.

Förslaget att kravet på kontinuitet ska betraktas särskilt vid överlåtelse av verksamhet kan starkt ifrågasättas. Försäljningar av kommunal egendom får aldrig resultera i att fullt pris inte tas ut för egendomen och leder till gynnande av enskild. Kommunalagen är mycket tydlig på denna punkt, men den försäljningsprocess som nu förordas av den borgerliga majoriteten riskerar att bryta mot lagen härvidlag.

Vidare tar den borgerliga majoritetens förslag ingen som helst hänsyn till att personalgrupper nu kommer att ställas mot varandra och utsättas för nya uppslitande konflikter. Å ena sidan dem som inte vill ta risken att få en helt ny och oönskad privat arbetsgivare och å andra sidan dem som är beredda att chansa på att själva vinna ett anbud om att överta verksamheten. Stor oro riskerar att uppstå vid flera arbetsplatser till men för arbetsmiljö och verksamhetsnytta.

Det bästa för de vårdcentraler där viss personal har ansökt om avknoppning vore därför att vid dessa verksamheter erbjuda all personal att övergå till att bedriva verksamheten som s.k. intraprenader.

Det betyder att verksamheten kan bedrivas med samma självständighet som om den bedrevs i enskild personalägd regi. Till skillnad med tidigare försök med intraprenader inom landstinget bör de nya intraprenaderna ges rätt att friare förfoga över en andel av ett uppkommet ekonomiskt överskott.

Ur ett personalperspektiv innebär intraprenaden klara fördelar jämfört med såväl privat ägarform som traditionell offentlig regi. Intraprenaden får motsvarande självstyre som privat verksamhet, men slipper ta den ekonomiska risken: Landstinget står risken för eventuella underskott, medan personalen ges full förfoganderätt till del i uppkomna ekonomiska överskott.